

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Худик Дмитро Іванович, 1996 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2019 році Тернопільський національний економічний університет за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування», працює викладачем кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Публічне управління та адміністрування».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 58.082.079, утворена наказом Західноукраїнського національного університету, Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль від 26 червня 2025 року № 415 у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради - Шкільняка Михайла Михайловича, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету.

Рецензентів - Августина Руслана Ростиславовича, доктора економічних наук, професора, професора кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету.

Котис Наталії Володимирівни, кандидатки економічних наук, доцентки, доцентки кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету.

Офіційних опонентів - Купрійчука Василя Михайловича, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри права та публічного управління Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Кіцака Тараса Миколайовича, кандидата наук з державного управління, доцента, заступника директора з науково-педагогічної роботи Навчально-наукового інституту адміністрування, державного управління та професійного розвитку Національного університету «Львівська політехніка».

на засіданні 28 серпня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» Худика Дмитру Івановичу на підставі публічного захисту дисертації «Управління соціально-культурним розвитком територіальної громади в процесі реалізації гуманітарної політики» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Дисертацію виконано у Західноукраїнському національному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль.

Науковий керівник Монастирський Григорій Леонардович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами). Робота містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, спрямованих на розв'язання конкретного наукового завдання, що має істотне значення для галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування». Дисертацію виконано державною мовою, оформлено відповідно до вимог МОН, обсяг основного тексту відповідає освітньо-науковій програмі закладу та специфіці спеціальності.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у науково-теоретичному обґрунтуванні концепції удосконалення механізму управління соціально-культурним розвитком територіальних громад в умовах сучасних викликів. Основні положення дисертації, які мають наукову новизну і виносяться на захист, полягають у такому:

вперше:

- обґрунтовано теоретичні засади концепції ієрархічності управління соціально-культурним розвитком територіальної громади, що на відміну від традиційного підходу до забезпечення їх соціально-культурного розвитку, як внутрішньої іманентної ознаки буд-якої первинної адміністративно-територіальної одиниці, що об'єктивно впливає з її природи, визначає, що соціально-культурний розвиток є об'єктом синергійного управлінського впливу з боку органів місцевого самоврядування, громадського сектору, місцевих органів державної виконавчої влади, центральних органів державного управління, наддержавних та глобальних інститутів;

удосконалено:

- розуміння сутності соціально-культурного розвитку територіальної громади як об'єкта управлінського впливу, зокрема визначено, що територіальна громада виступає багатогранним об'єктом соціально-культурного розвитку, який є ключовим елементом у процесі формування гармонійного суспільства. Її функціонування в умовах сучасних викликів вимагає ефективного управлінського впливу, спрямованого на забезпечення сталого розвитку, збереження культурної спадщини та підтримку соціальної згуртованості. Обґрунтовано, що соціально-культурний розвиток громади — це складний процес, який включає взаємодію соціальних, економічних, культурних та освітніх аспектів для формування і підтримки її ідентичності, згуртованості та високої якості життя;
- комплексний підхід до реалізації гуманітарної політики. Визначено, що гуманітарна політика – це сфера діяльності, яка відіграє ключову роль у реагуванні на гуманітарні кризи, захисті прав людини та наданні допомоги нужденним. Її організація вимагає чіткої інституційної основи та відповідного підходу до ієрархічності процесу її формування та реалізації. Встановлено, що гуманітарна політика має ґрунтуватися на принципах нейтральності, незалежності, неупередженості та гуманізму. Її головною метою є полегшення людських страждань та захист основних прав людини в кризових ситуаціях, таких як збройні конфлікти, природні катастрофи чи епідемії. Ієрархічність у гуманітарній політиці стосується структури прийняття рішень та організаційної структури, в якій дії плануються та реалізуються на різних рівнях – міжнародному, регіональному, національному та місцевому. Ключовими завданнями кожного рівня має бути: на міжнародному рівні – створення стандартів, правових рамок та координація глобальних дій; на національному рівні – реалізація стратегії відповідно

до потреб та умов держави; на регіональному рівні – адаптація стратегії до специфіки регіону та мобілізація ресурсів; на місцевому рівні – впровадження заходів допомоги на місцях, часто в безпосередньому контакті з людьми, які її потребують;

- структурування соціально-культурного розвитку територіальної громади на основі поєднання культурної ідентичності та соціальної згуртованості. Культурна ідентичність громади є одним із основних факторів її унікальності та основою для формування почуття належності серед її членів. Вона визначає цінності, традиції, мову та звичаї, які стають об'єднуючим елементом для населення. Збереження і розвиток культурної спадщини є ключовим аспектом управлінського впливу. Соціальна згуртованість громади полягає у створенні умов для співпраці між групами населення, спрямованої на вирішення спільних проблем і досягнення загальних цілей. Вона охоплює такі аспекти, як взаємоповага, підтримка у кризових ситуаціях, а також активна участь громадян у житті громади.

набули подальшого розвитку:

- формування механізму управління соціально-культурним розвитком територіальної громади, що передбачає: розробку стратегій соціально-культурного розвитку, що враховують сучасні виклики; залучення мешканців до процесу прийняття рішень; стимулювання громадської активності через соціально-культурні проекти та ініціативи; підтримку партнерства із культурними, освітніми та бізнесовими інституціями. Обґрунтовано, що ефективне управління соціально-культурним розвитком територіальної громади передбачає використання інструментів стратегічного планування, моніторингу та оцінки результатів, а також комунікації як засобу взаємодії з громадянами. Визначено необхідність імплементації грантових програм для фінансування соціально-культурних ініціатив; платформи для обговорення ідей та пропозицій; електронних ресурсів для інформування та залучення населення;
- індикатори впливу соціально-культурного розвитку територіальної громади на її комплексний розвиток, зокрема підвищення якості життя, формування соціального капіталу, культурні інновації. Соціально-культурний розвиток сприяє покращенню умов проживання через створення інфраструктури, яка відповідає потребам громади. Це включає розбудову культурних центрів, бібліотек, парків і місць для проведення масових заходів. Громада, яка активно розвиває свою соціально-культурну складову, створює сприятливе середовище для об'єднання людей, що сприяє зміцненню довіри, взаємопідтримки та спільної відповідальності. Інноваційні підходи до управління соціально-культурним розвитком громади, такі як цифровізація, можуть сприяти її економічному розвитку та глобальній інтеграції, зберігаючи соціально-культурну унікальність;
- способи підвищення ефективності управлінської діяльності органів місцевого самоврядування в процесі забезпечення соціально-культурного розвитку громад. Встановлено, що органи місцевого самоврядування відіграють ключову роль у соціально-культурному розвитку громад, дбаючи про задоволення місцевих потреб та реалізацію ініціатив, що інтегрують місцеві громади. Ефективне управління сприяє розвитку інфраструктури, освіти, культурної активності та соціальної інтеграції. Підвищення ефективності управлінської діяльності органів місцевого самоврядування в процесі забезпечення соціально-культурного розвитку громад вимагає багатовекторного підходу. Ключове значення мають діагностика потреб, стратегічне

планування, використання сучасних технологій, міжгалузева співпраця, формування соціального капіталу, ефективне управління бюджетом та систематична оцінка. Завдяки цим заходам органи місцевого самоврядування можуть ефективніше реагувати на потреби мешканців та підтримувати соціально-культурний розвиток своїх громад, сприяючи підвищенню якості життя на місцевому рівні.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що на їх основі сформульовано теоретичні положення та прикладні рекомендації, які можна впровадити на практиці для подальшого вдосконалення управління соціально-культурним розвитком територіальної громади в процесі реалізації гуманітарної політики.

Пропозиції, сформульовані у дисертації, використано у практичній діяльності: управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради (довідка № 47/2 від 2 червня 2025 р.), Великоберезовицької селищної радою (довідка № 187 від 4 квітня 2025 р.), Скориківської сільської ради (довідка № 70 від 20 травня 2025 р.), Тернопільського обласного методичного центру народної творчості Тернопільської обласної ради (довідка № 95 від 3 червня 2025 р.); при розробленні та викладанні професійно орієнтованих дисциплін для студентів освітніх програм за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» в Західноукраїнському національному університеті (довідка № 159 від 21 травня 2025 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною науковою працею. Усі наукові результати, викладені у роботі, отримані автором особисто. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використані лише ті положення, які становлять індивідуальний внесок автора.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дисертації та результати досліджень доповідалися, обговорювалися та отримали схвалення на 9 науково-практичних конференціях з міжнародною участю, зокрема: науковій інтернет-конференції студентів та молодих вчених «Інноваційні технології в менеджменті та публічному управлінні» (Тернопіль, 25 листопада 2021 року), Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України» (Тернопіль, 31 травня 2022 року), *11th International scientific and practical conference «Innovations and prospects of world science» (Vancouver, Canada. 2022)*, IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Формування ефективної системи управління та публічного адміністрування в умовах транзитивної економіки» (Харків, 21 вересня 2022 року), науково-практичної інтернет-конференції студентів та молодих вчених «Інноваційні технології в менеджменті та публічному управлінні» (Тернопіль, 10 листопада 2022 року), IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України» (Тернопіль, 4 травня 2023 року), V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах сучасних викликів» (Тернопіль, 16 травня 2024 року), III Всеукраїнської наукової конференції студентів та молоді «Проблематика і перспективи сталого розвитку України в аспекті синергії інтеграції економіки, бізнесу та HR-інжинірингу» (Хмельницький, 15 травня 2025 року). Наукові результати дослідження обговорювалися та отримали позитивну оцінку на наукових семінарах кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу в 2021-2025 рр.

Здобувач має 13 наукових публікацій за темою дисертаційної роботи. Основні наукові результати дисертації викладено у чотирьох працях: двох публікаціях у міжнародних науковому виданнях, одне з яких індексується в наукометричній базі Web of science

(квартиль Q3 згідно з класифікацією Scimago Journal & Country Rank), та двох одноосібних статтях у фахових наукових виданнях категорії Б, включених до Переліку наукових фахових видань України, затвердженого МОН України. Крім того, здобувач є автором 9 публікацій апробаційного характеру. Усі публікації відповідають вимогам пунктів 8 і 9 Порядку та відображають основні наукові результати дисертації:

1. Monastyrsky, G., Khudyk, D., Fedenchuk, S., Hladyn, R., & Pilat, R. (2025). Advanced strategies for enhancing governance in local communities. *Revista Gestão & Tecnologia*, 25(1), 148–167. (1,15 д.а., особистий внесок автора: методологічні засади стратегічного управління соціальною сферою територіальних громад – 0,23 д.а.) Наукометрична база: Web of Science.

DOI: <https://doi.org/10.20397/2177-6652/2025.v25i1.3113>

2. Monastyrskiy Grygorii, Khudyk Dmytro, Pilat Roman, Fedenchuk Stanislav, Kisilevych Volodymyr. Decentralisation: Exploring Challenges, Opportunities, and Its Role in Strengthening Local Governance. *Journal of Information Systems Engineering and Management*. Vol. 10 No. 12s (2025) 514-523. (1,12 д.а., особистий внесок автора: обґрунтування значення децентралізації для забезпечення розвитку територіальних громад – 0,22 д.а.) Наукометричні бази: DOAJ, J-GATE, PORTICO, INGENTA CONNECT, INDEX COPERNICUS, GOOGLE SCHOLAR, SEMANTIC SCHOLAR, SCILIT, CROSSREF, RCAAP.

DOI: <https://doi.org/10.52783/jisem.v10i12s.1860>

3. Худик Д.І. Інституційні аспекти управління соціально культурним розвитком територіальних громад в умовах війни та післявоєнної відбудови. *Herald of Khmelnytskyi national university. Economic sciences*, 338(1), 687-694. (1 д.а.). Наукометричні бази: Index Copernicus, Google Scholar, CrossRef.

DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-101>

4. Худик Д.І. Управління культурною спадщиною як елемент забезпечення сталого розвитку на локальному рівні. *Економічний аналіз*. 2025. Т. 35, № 1. С. 628–636. (0,66 д.а.). Наукометричні бази: Google Scholar, Index Copernicus, Research Bib, Crossref, ERIH PLUS, ESJI, Polska Bibliografia Naukowa, DRJI, OPEN-ACCESS JOURNALS.

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.01.628>

5. Худик Д.І. Соціально-культурний розвиток територіальної громади в контексті багаторівневої моделі публічного управління. *Інноваційні технології в менеджменті та публічному управлінні*: матеріали наукової інтернет-конференції студентів та молодих вчених кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, 25 листопада 2021 року, ЗУНУ, Тернопіль, 2021. С. 339-341. (0,1 д.а.).

6. Худик Д.І. Сучасні виклики публічного управління в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України*: матеріали доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 31 травня 2022 року, ЗУНУ, Тернопіль, 2022. С. 195-197. (0,13 д.а.)

7. Худик Д.І. Українська культура як важливий інструмент перемоги в російсько-українській війні: управлінський зріз. *Innovations and prospects of world science. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference*. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2022. Pp. 452-455. (0,18 д.а.)

URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2022/06/INNOVATIONS-AND-PROSPECTS-OF-WORLD-SCIENCE-22-24.06.22.pdf>

8. Худик Д.І. Проблеми соціально-культурного розвитку територіальних громад в умовах війни. *Формування ефективної системи управління та публічного адміністрування в умовах транзитивної економіки*: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-

конференції, 21 вересня 2022 року, Харків. Харків: Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова. С. 196-197. (0,11 д.а.).

9. Худик Д.І. Спротив війні через культуру та мистецтво: чому державна політика в сфері культури важлива в умовах воєнного стану? *Інноваційні технології в менеджменті та публічному управлінні*: Матеріали доповідей науково-практичної Інтернет-конференції студентів та молодих вчених кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, 10 листопада 2022, ЗУНУ, Тернопіль, 2022. (0,18 д.а.).

10. Худик Д.І. Підвищення ефективності управління культурою в контексті викликів сьогодення. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України*: матеріали доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 4 травня 2023 року, ЗУНУ, Тернопіль, 2023. С. 180-183. (0,19 д.а.)

URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48083>

11. Худик Д.І. Сучасні виклики публічного управління в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах сучасних викликів*: матеріали доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 16 травня 2024 року, ЗУНУ, Тернопіль, 2024. Ч. 1. С. 361-363. (0,13 д.а.)

URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/51919>

12. Худик Д.І. Контури соціально-відповідальної поведінки суб'єктів сфери культури в умовах воєнного стану. *Проблематика і перспективи сталого розвитку України в аспекті синергії інтеграції економіки, бізнесу та HR-інжинірингу*: матеріали доповідей III Всеукраїнської наукової конференції студентів та молоді, 15 травня 2025 року, ХНУ, Хмельницький, 2025. (0,16 д.а.).

13. Худик Д.І. Виклики та можливості в управлінні соціально- культурними змінами: подолання спротиву та сприяння інноваціям. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах сучасних викликів*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 15 травня 2025 року, ЗУНУ, Тернопіль, 2025. (0,16 д.а.)

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Голова ради: **Шкільняк Михайло Михайлович**, доктор економічних наук, завідувач кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету.

Зауваження:

1. Робота в цілому значно б виграла, якщо б автор більш чіткіше сформулював чинники, які гальмують процеси управління соціально-культурним розвитком територіальної громади в умовах реформування місцевого самоврядування та реформи децентралізації.

2. Доцільно було б запропонувати систему оцінювання соціально-культурного розвитку та сформувати показники, які характеризують ефективність цього управління, адже органи місцевого самоврядування останні роки перебувають у досить складних умовах.

3. У роботі недостатньо висвітлено проблему кадрового забезпечення, оскільки у сфері управління соціально-культурним розвитком територіальної громади повинні працювати професіонали, які мають володіти інноваційним інструментарієм управління та розуміти механізми його застосування.

Рецензент **Августин Руслан Ростиславович**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету.

Зауваження:

1. Автор зазначає, що «економічна політика та політична стабільність відіграють важливу роль у формуванні умов для соціокультурного розвитку територіальних громад» (с.38). Для аргументації цього твердження варто було б обґрунтувати чинники, які визначають вплив економічної політики та політичної стабільності на локальний соціально-культурний розвиток;

2. В підрозділі 1.3 доцільно було б більше уваги приділити питанням трансформації механізму управління соціально-культурним розвитком територіальних громад в умовах реалізації реформи децентралізації, що покликана посилити роль органів місцевого самоврядування в процесі забезпечення територіального розвитку;

3. Робота значно б виграла якщо б автор згрупував тенденції та чинники соціально-культурного розвитку територіальних громад в розрізі їх різних типів, враховуючи сучасні підходи до визначення функціональних типів територій, відповідно до Закону України «Про засади державної регіональної політики»;

4. Рецензована дисертація має вагоме прикладне значення для посилення функціональної спроможності органів місцевого самоврядування в соціально-культурній сфері, однак практичне значення роботи значно б посилилось, якщо б в розділі 3.3 чи додатках до роботи автор запропонував стратегію чи програму управління соціально-культурним розвитком конкретної територіальної програми.

Рецензентка **Котис Наталія Володимирівна**, кандидатка економічних наук, доцентка, доцентка кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету.

Зауваження:

1. Дискусійним є твердження автора, що: «Соціально-культурний розвиток територіальних громад є складною динамікою, у якій публічні управлінці відіграють вирішальну роль, визначаючи культурну політику та впроваджуючи програми, що впливають на суспільні цінності та норми» (с. 36-37), оскільки: по-перше, категорія «складна динаміка» у даному контексті звучить надто загально, сприймається як оціночне, а не аналітичне визначення, не враховує системність і взаємозалежність елементів та не дає чіткого уявлення про характер, структуру чи механізми процесу; по-друге, формулювання «публічні управлінці відіграють вирішальну роль» оскільки воно однозначно надає провідну роль лише окремій групі суб'єктів управління, тоді як на практиці публічні управлінці виступають радше координаторами або модераторами процесів, реагуючи на запити громади, що ініційовані громадськими організаціями, мешканцями громад, бізнес структурами та ін.; по-третє вплив на суспільні цінності та норми не обмежується лише культурною політикою та впровадженням програм, оскільки значну роль у цьому багатофакторному та тривалому процесі відіграють інститут сім'ї, освіта, релігія, медіа, громадянське суспільство, а також соціально-економічні умови та глобальні інформаційні потоки. Саме комплексна взаємодія цих чинників формує ціннісні орієнтири громади, а не лише адміністративні або програмні заходи з боку публічної влади.

2. У п. 2.1 дисертаційної роботи прослідковується нечітка концептуалізація поняття ресурсів у контексті соціально-культурного розвитку територіальних громад, відсутність їх системної класифікації та функціонального уточнення. Автором наведено щонайменше три

різні підходи до класифікації ресурсів (с. 90; с. 96) без належного зіставлення чи обґрунтування вибору одного з них як базового, що створює певну теоретичну невизначеність. Доцільно було б здійснити порівняльний аналіз підходів до класифікації ресурсів, чітко визначити, які саме ресурси є ключовими у сфері соціально-культурного розвитку та послідовно дотримуватися обраної типології упродовж усього дослідження.

3. Дисертант слушно зазначає, що «Оцінка ресурсного потенціалу територіальних громад є критично важливим елементом управління соціально-культурним розвитком. Ефективне оцінювання передбачає застосування різноманітних методологічних підходів, серед яких вагоме місце займають SWOT-аналіз та PESTEL-рамка» (с. 98). Акцентуючи на важливості цих методів та описуючи методологію їх проведення (с. 98-99; с. 144) автор все ж не застосував їх для оцінки ресурсного потенціалу громад у аналітичному розділі дисертації, зокрема у п. 2.1. Проведення такого дослідження має значну науково-прикладну цінність та підсилює роботу, дозволивши комплексно і структуровано охарактеризувати чинники, що впливають на ресурсний потенціал соціально-культурного розвитку громад, а також на основі виявлених проблем надати відповідні рекомендації щодо покращення ефективності його використання.

Опонент **Купрійчук Василь Михайлович**, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри права та публічного управління Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Зауваження:

1. На с. 34 автор зазначає, що «інститути соціокультурного розвитку, як об'єкти управлінського впливу, розвиваються під впливом не тільки внутрішніх економічних чи політичних чинників, а й глобальних процесів». Однак дещо мало уваги здобувач приділяє аналізу глобальних чинників, які впливають на соціально-культурний розвиток різних соціально-економічних систем, зокрема територіальних громад.

2. У роботі автор неодноразово наголошує на важливій ролі громадян, громадянського суспільства та його інституцій в процесі управління соціально-культурним розвитком територіальної громади. Робота набула б більшого науково-практичного значення, якби у ній були проаналізовані механізми громадської участі у відповідних процесах, їхня ефективність тощо.

3. В розділі 2 дисертант зазначає, що ресурсний потенціал соціально-культурного розвитку територіальних громад є фундаментальною складовою сучасної децентралізаційної політики в Україні. Від ефективності його використання залежить якість життя населення, конкурентоспроможність громад та сталий розвиток території загалом. Однак, в цьому контексті варто було б запропонувати уніфіковану систему індикаторів, що дозволило б об'єктивно та комплексно оцінити ресурсний потенціал громади із соціально-культурного погляду. Оскільки відсутність такої системи ускладнює зіставлення різних громад і обмежує можливість визначення найкращих практик.

4. Потребує додаткової аргументації позиція автора, що «у контексті повоєнної відбудови особливої актуальності набуває розвиток партнерства між університетами та місцевими громадами, що дозволяє комплексно вирішувати завдання відновлення інфраструктури, соціальної інтеграції та формування людського капіталу через освітні програми та передачу знань» (с.130). Зокрема варто було б визначити практичний механізм реалізації такого партнерства.

Опонент **Кіцак Тарас Миколайович**, кандидат наук з державного управління, доцент, заступник директора з науково-педагогічної роботи Навчально-наукового інституту

адміністрування, державного управління та професійного розвитку Національного університету «Львівська політехніка».

Зауваження:

1. На рис. 1.2. автор визначає територіальну громаду як елемент суспільних систем вищого рівня та виокремлює національну, регіональну та глобальну суспільні системи (с. 36). Варто було б провести ґрунтовний аналіз логіки процесу взаємовпливу цих систем з урахуванням сучасних викликів.

2. Робота значно виграла б, якщо б дисертант більше уваги приділив питанням пошуку балансу між збереженням локальної ідентичності, культурних традицій та відкритістю до інновацій і зовнішніх впливів. Більшість стратегічних документів і програм мають універсальний характер, мало враховуючи унікальні особливості конкретних громад. Також доцільно було б більш детально дослідити вплив внутрішньої міграції, зміни демографічної структури, процесів урбанізації на інтеграцію та розвиток культурного середовища громади.

4. Дещо декларативною з огляду на існуючі політичні, економічні, екологічні та соціальні реалії виглядає теза, що «реформа децентралізації дозволила створити горизонтальні управлінські структури, які зміцнили автономію місцевого самоврядування, що особливо важливо для впровадження гуманітарних інновацій» (с. 160). Зазначене твердження потребує додаткового комплексного обґрунтування.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає,

«Утримались» немає.

На підставі результатів голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 58.082.079 присуджує Худику Дмитру Івановичу ступінь доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Михайло ШКІЛЬНЯК